

בש"פ 567/16 - העורר בבש"פ 567/16: מאור ישראל מלול, העורר בבש"פ 588/16: רון שבח נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

בש"פ 567/16

בש"פ 588/16

כבוד השופט י' עמית
מאור ישראל מלול
רון שבח

לפני:
העורר בבש"פ 567/16:
העורר בבש"פ 588/16:

נ ג ד

מדינת ישראל

המשיבה:

עררים על החלטת בית המשפט המחוזי מרכז בתיק מ"ת
46519-10-15 שניתנה ביום 10.1.2016 על ידי כבוד
השופט מ' ברק-נבו

כ"ח בשבט התשע"ו (7.2.2016)

תאריך הישיבה:

עו"ד ישראל קליין
עו"ד דוד יפתח
עו"ד אייל כהן ועו"ד מורן טרבלסי

בשם העורר בבש"פ 567/16:
בשם העורר בבש"פ 588/16:
בשם המשיבה:

החלטה

ערר על החלטת בית המשפט המחוזי מרכז-לוד (כב' השופט מ' ברק-נבו) מיום 10.1.2016 במ"ת 46519-10-15, בגדרה הורה על מעצרים של העוררים עד לתום ההליכים.

1. נגד העוררים הוגש ביום 23.1.2015 כתב אישום המייחס להם עבירות של ניסיון לרצח בצוותא חדא לפי סעיף 305(1) וסעיף 29(ב) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: החוק); הצתה בצוותא חדא לפי סעיף 448(א) וסעיף 29(ב) לחוק; והשמדת ראיה בצוותא חדא לפי סעיף 242 וסעיף 29(ב) לחוק.

על פי עובדות כתב האישום, במועד הרלוונטי פעלו בנתניה כנופיות יריבות: כנופיית זוארץ, אליה השתייכו העוררים וכנופייתו של ברוך בוקל (להלן: בוקל). מאבקי הכוח בין שתי הכנופיות גבו את חייהם או גרמו לפציעתם של חלק מחברי הכנופיות או מקורביהם, בסדרת אירועים במהלך השנים 2014 ו-2015, כמפורט בכתב האישום. עובר לאירוע מושא כתב האישום, גמלה בליבם של העוררים החלטה להמית את בוקל, ולשם כך הצטיידו באקדח, תחמושת, מסכת צמר, ורכב גנוב. ביום 29.8.2015, אחד מהעוררים או מי מטעמם צילם את ביתו של בוקל באמצעות טלפון נייד. בוקל עצמו, נמנע מלצאת מביתו משך כשבועיים לפני כן, מחשש שיתנקשו בחייו.

ביום 30.8.2015, בסמוך לשעה 09:50, יצא בוקל מביתו של קרוב משפחתו, גבי פלאח, ורכב על קטנוע לכיוון ביתו. העוררים ארבו לו בדרך, כאשר העורר בבש"פ 567/16 (להלן: מאור) נוהג ברכב הגנוב, והעורר בבש"פ 588/16 (להלן: רון) יושב במושב האחורי. העוררים נסעו בסמוך לבוקל על מנת לפגוע בו, כאשר בדרך מקרה, נסע מאחוריהם מקורבו של בוקל (להלן: משה), שקודם לכן הסיע את בוקל אל ביתו של פלאח. בשלב מסוים האיכו העוררים את מהירות נסיעתם, פגעו בעוצמה בחלקו האחורי של קטנועו של בוקל, והעיפו אותו מהקטנוע. מיד לאחר מכן, בלם מאור את הרכב, ורון יצא מהדלת האחורית כשבידו אקדח טעון ועל פניו המסכה. מאור נסע לאחור במטרה לדרוס את בוקל, אך נתקע ברכבו של משה. רון התקרב לכיוון בוקל במטרה לירות בו, אך הלה קם על רגליו ובין השניים התפתח מאבק פיזי שמטרתו הייתה להשתלט על האקדח. רון ירה לבוקל בירכו, אך הלה המשיך להיאבק עד שהשיג שליטה על האקדח והסיר מפניו של רון את המסכה. רון נמלט לתוך הרכב הגנוב, ומאור יצא כשבידו נשק אחר, תוך שהוא מכוונו לעברו של בוקל, בעוד בוקל מכוון את האקדח שחטף מרון לעבר העוררים. לאחר מכן, העוררים נמלטו מהמקום, ומשה הסיע את בוקל לבית החולים לניאדו שם אושפז למספר ימים במחלקה לטיפול נמרץ. כשעה לאחר מכן, העוררים הציתו את הרכב הגנוב על מנת להסוות את זהותם. העוררים רכשו כרטיסי טיסה לרומניה, ונעצרו בשדה תעופה בן גוריון ביום 3.9.2015.

2. בד בבד עם הגשת כתב האישום נגד העוררים, הוגשה בקשה למעצרם עד לתום ההליכים בטענה כי קיימות ראיות לכאורה להוכחת אשמתם, ובין היתר: ראיות שונות אודות הכנופיות ועברם המשותף; תיעוד של חלק מהאירוע שנקלט במצלמת אבטחה ביתית, בו לא ניתן לזהות את העוררים; תוצרי חקירה סמויה שנערכה במהלך אשפוזו של בוקל, הכוללים הקלטות של בוקל כשהוא מספר למקורביו אודות פרטי האירוע ואודות זהותם של העוררים כמי שתקפו אותו (יוער כי בחקירתו במשטרה, טען בוקל כי אינו יודע את זהותם של התוקפים); עדותם של עדי ראייה (כולל עדותו של משה); ממצאי דנ"א ממאור ורון שנמצאו על המסכה שנשארה בזירה; ראיות ביחס לגניבת הרכב עובר לאירוע, ולהצתתו לאחריו; עדות של סוכנת נסיעות אודות הנסיבות החשודות בהן רכשו העוררים את כרטיסי הטיסה לרומניה; מחקרי תקשורת היכולים ללמד על תיאום בין העוררים; תיעוד רפואי של רון, המעיד על חבלות התואמות את אלו שנגרמו לו במאבק עם בוקל; התנהגות מפלילה של העוררים במהלך חקירתם; תיעוד של עימות שנערך בין רון לבין בוקל.

3. בהחלטתו מיום 28.12.2015, התייחס בית משפט קמא לטענותיהם השונות של העוררים בנוגע לראיות שהוצגו:

(-) העוררים טענו כי העובדה שבוקל טען במשטרה כי אינו יודע מי תקף אותו מעיד שהם אינם התוקפים, מאחר שראה את פניהם של התוקפים ומכיר אותם. בית המשפט דחה את הטענה וקבע כי אין לייחס חשיבות לעדות זו של בוקל, מאחר שמטעמים השמורים עמו בחר שלא לשתף פעולה עם המשטרה, גם ביחס לשאלות שהתשובות עליהן ברורות. מנגד, משיחותיו של בוקל,

שהוקלטו במסגרת החקירה הסמויה, עולה בבירור כי הוא מכיר את כל פרטי האירוע, כולל את זהותם של העוררים כתוקפים. מההקלטות עולה כי בוקל ידע, או לפחות חשד, שמצותתים לשיחותיו במהלך אשפוזו, ולכן נקבע כי יש להתייחס לתוכן ההקלטות בזהירות. עוד נקבע כי איכותן של ההקלטות אינה תמיד משופרת, ולעיתים קיים קושי בזיהוי הדובר ובפיענוח תוכן השיחות, מה עוד שבחלק מהשיחות בוקל ומקורביו דיברו בקודים שפוענחו במהלך החקירה. לסופו של דבר, נקבע כי השיחות מעידות ברמת וודאות מספקת לשלב דיוני זה כי בוקל זיהה את המשיבים כמי שתקפו אותו.

(-) העוררים טענו כי נראה שהתוקפים התכוונו לפגוע בקרוב משפחתו של בוקל, גבי פלאח, מביתו יצא בוקל באותו בוקר, אלא שלעוררים אין כל מניע לפגוע בגבי פלאח. נקבע כי אין תזה זו מעלה או מורידה מעוצמת הראיות, מכיוון שגם גבי פלאח משתייך לכתופיה של בוקל, כך שלעוררים מניע זהה לפגוע בשניהם.

(-) ביחס לדנ"א של שני העוררים שנמצא במסכה, בית המשפט ציין כי בסרטון המתעד את התקיפה לא ניתן לזהות בברור כי התוקף חבש מסכה או כי בוקל הסיר אותה במהלך התקיפה. המסכה נתפסה בביתו של מאיר, דודו של בוקל (להלן: מאיר) מספר שבועות לאחר האירוע. נקבע כי יש לייחס לראיה זו משקל מועט בהתחשב בכל אלו: המסכה לא נתפסה בזירת האירוע; זמן רב חלף בין מועד האירוע לבין המועד בו נתפסה המסכה; מאיר העיד כי אסף מהזירה כובע גרב, אך לא ידע לתת בו סימנים או להסביר מדוע הוא משוכנע שהמסכה שנתפסה ברשותו הינה אותה מסכה שאסף מהזירה; לא ניתן הסבר להימצאותו של דנ"א של שני העוררים באזור הפה של המסכה, בנוסף לדנ"א של אדם שלישי כאשר רק רון חבש את המסכה במהלך האירוע; משקלו של דנ"א שנמצא בחפץ נייד נמוך מזה שנמצא בחפץ ניח. עם זאת, בית המשפט דחה את ההסברים שהוצעו על ידי העוררים להימצאות הדנ"א במסכה.

(-) בית המשפט התייחס גם לניסיונה של אשתו של מאור (להלן: רחל) להרחיק אותו מהאירוע בטענה כי אינה מכירה את רון. נקבע כי גרסה זו אינה מתיישבת עם ראיות אחרות, לפיהן רון התארח אצל רחל בבית עובר לאירוע, וכי היא העניקה תמיכה כלכלית לחברתו של רון (להלן: סבטלנה).

(-) בנוסף, ניתן משקל לעדותה של סוכנת הנסיעות אודות ההזמנה הדחופה של כרטיסי טיסה לרומניה שביצע רון עבורו ועבור מאור. עם זאת, בית המשפט לקח בחשבון את טענת העוררים לפיה התנהגותם בשדה התעופה, שכללה יציאה בזהותם האמיתית ורכישת מוצרים ב"דיוטי פרי", מוצרים שהושארו בארץ לאיסוף עם חזרתם, אינה עולה בקנה אחד עם התנהגותו של מי שמתכנן לברוח מאימת הדין.

(-) שתיקתם של המשיבים במהלך חקירתם מחזקת את התשתית הראייתית נגדם.

(-) בית המשפט לא ייחס משקל לרכב הגנוב ששימש את התוקפים, או לעובדה שלא היה ניתן לאכן את מכשירי הטלפון של העוררים מאחר שלא היו בשימוש בזמן הרלוונטי, היות שפרטים אלו לא חיזקו את הקשר בין העוררים לאירוע, ולא שללו אותו.

לסיכום, נקבע כי יש ראיות לכאורה להרשעת העוררים בעבירות המיוחסות להם, אך קיימות חולשות מסוימות במארג הראייתי-נסיבתי. אשר לעילת המעצר, ציין בית משפט קמא כי העבירות המיוחסות לעוררים מקימות חזקת מסוכנות סטטוטורית, קיים חשש מהמלטות, וכן חשש לשיבוש הליכי משפט לאור ניסיונם להשמיד ראיות כפי שעולה מהצתת הרכב הגנוב. בסיפא להחלטתו, הורה בית המשפט על עריכת תסקירי שירות המבחן על מנת לבחון חלופות מעצר.

4. בהחלטתו מיום 10.1.2016, בית המשפט בחן את התסקירים שהוגשו על ידי שירות המבחן בעניינם של העוררים.

לגבי מאור, צוין כי הוא מעורב בפלילים מגיל צעיר, והורשע וריצה עונשי מאסר בעבר בגין עבירות רכוש, אלימות ונשק. לזכותו צוין כי בעבר נרתם להליך הטיפול שהציע שירות המבחן, כי בשנת 2006 העתיק את מגוריו מנתניה לכפר יונה כחלק מניסיון לשקם את אורח חייו וכי בעבר שוחרר למעצר בית ולא הפר את תנאי המעצר. מאז, ומזה כעשר שנים לא הסתבך מאור בפלילים. עם זאת, צוין כי מאור ביטא עמדות קורבניות ביחס למעצרו הנוכחי, וטען כי כבר איננו מעורב בפלילים ואינו מכיר את בוקל. שירות המבחן בחן את המפקחים שהוצעו, והגיע למסקנה כי מדובר באנשים נורמטיביים המוכנים לסייע למאור, אך מתקשים להתייחס באופן ביקורתי ומעמיק לחומרת כתב האישום נגדו. שירות המבחן הגיע למסקנה כי קיים סיכון גבוה להישנות התנהגות פלילית מצדו של מאור ומצא כי אין מקום לשחרר אותו לחלופת מעצר, וכי החלופות שהוצעו הן בעייתיות בפני עצמן.

לגבי רון, נאמר בתסקיר כי התחבר לחברה שולית כבר בגיל צעיר. בגיל 22 נדון לעונש מאסר בעבודות שירות שהתקשה להשלים, העונש הופקע והוא השלים את נשיאתו בכלא. לאחר מכן נדון לעונש מאסר בגין עבירות אלימות במשפחה, ושוחרר בסוף 2012. צוין כי רון התקשה בתקשורת עם שירות המבחן בעבר. תלוי ועומד נגדו תיק פלילי בגין עבירות שביצע בחודש ינואר 2015 ובו טרם הוגש כתב אישום, וביום 4.1.2016 הורשע בעבירות סמים שביצע בשנת 2014. רון הציע חלופת מעצר ביחידת דיור הצמודה לבית מעסיקו לשעבר בחדרה, בפיקוח מעסיקו ומשפחת מעסיקו, בשילוב בני משפחתו שלו. שירות המבחן ציין כי המפקחים אינם מעמיקים בקשייו של רון, וכי הם מתייחסים לפיקוח בעיקר בהיבט הטכני. שירות המבחן העריך כי קיים סיכון גבוה להישנות התנהגות פלילית, שעלולה להיות בדרגה גבוהה, ולסופו של יום, לא הומלץ על שחרורו של רון לחלופת מעצר.

בית משפט קמא קבע כי חרף החולשות במארג הראייתי, אין מקום לשחרר את העוררים לחלופת מעצר, נוכח המסוכנות הנשקפת מכל אחד מהם, ובמיוחד מרון, וההתרשמות השלילית של שירות המבחן הן מהעוררים עצמם, והן מהחלופות שהוצעו.

מכאן העררים שלפנינו.

5. העוררים טענו כי התשתית הראייתית שהוצגה אינה יכולה לבסס סיכוי סביר להרשעה, ולכן היה על בית המשפט לשחררם עוד בטרם נדרש לשאלת חלופת המעצר. העוררים טענו, בין היתר, כי לבוקל סכסוכים רבים עם גורמים עבריינים ברחבי הארץ. בוקל בעצמו טען, והחוקרים המשטרתיים אמרו כך בפני הנחקרים, כי יעד התקיפה היה גבי פלאח, וכי בוקל הותקף עקב טעות בזיהוי. נטען כי זהות הקורבן המיועד הינה בעלת משקל ראייתי מכריע, מאחר שהעוררים כלל אינם מכירים את פלאח, ואין להם כל סכסוך עמו. עוד נטען כי אין ראיה לכך שבוקל זיהה אותם כתוקפיו, שהוא נקב בשמם, או שאמר למקורביו שהעוררים תקפו אותו. אשר לטענת המשיבה כי הנוכחים בחדר האשפוז של בוקל דיברו ב"קודים", נטען כי אף אחד מהנוכחים לא טען שדיבר בקודים, ואף אחד

עמוד 4

ממשתתפי השיחות לא פענח אותן, ועל כן פרשנותה של המשיבה אינה אלא השערה בלבד. יתרה מכך, גם לשיטתה של המשיבה, אין בשיחות שום מידע מפליל, היות והקודים שהתייחסו, לכאורה, לעוררים לא נאמרו בהקשר פלילי כך שכל הסיפור של הקודים אין בו ממש. העוררים הדגישו כי שגה בית המשפט כשקיבל טענתה של המשיבה לפיה בוקל זיהה את העוררים כתוקפין, והעדיף טענה זו על פני עדותו של בוקל עצמו. בנוסף, צוין ששם של העוררים אינו ייחודי, וכי בהקלטות שמם לא הועלה על ידי הדוברים בהקשר של ביצוע העבירות הנטענות.

מאור טען שאין לדנ"א שנמצא במסכה משקל ראייתי כלל וכלל בעניינו, משלא נטען שהוא חבש את המסכה במהלך האירוע. לטענת מאור, הוא לא שתק בחקירתו, אלא מסר גרסת אליבי מפורטת שלא נסתרה. ביחס לתסקירי המבחן, טען מאור כי כל הנתונים שהובאו לגביו הם חיוביים, אלא ששירות המבחן אימץ את עובדות כתב האישום כעובדות מוכחות וזקף לחובתו את הכחשתו בקבעו כי לא ניתן לרכוש בו אמון. עוד הלן מאור על מסקנת שירות המבחן, שפסל את כל הערבים חרף העובדה שהם בעלי נתונים טובים.

רון טען כי חקירתו לא התנהלה כראוי, וכי היה מוכן לאורך כל החקירות להשיב על כל שאלה ספציפית שתשאל, ולספק הסברים לכל ראייה שתוצג בפניו, אך לא הוצגו לו ראיות פרט להסרטון ממצלמות האבטחה, ממנו לא ניתן ללמוד דבר ביחס לזהות היורה. בנוסף, כפר רון בממצאי תסקיר שירות המבחן ובאופן עריכתו, והלן על כך שבית המשפט אימץ את מסקנותיו של שירות המבחן באופן מלא.

6. המעשים המתוארים בכתב האישום מקימים עילות מעצר של מסוכנות וחשש להימלטות לפי סעיפים 21(א)(1)(ג)(4) ו-21(א)(1)(א) (לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – מעצרים), התשנ"ו-1996 (להלן: חוק המעצרים)). הדיון שלהלן יתמקד אפוא בשאלה האם המארג הראייתי בתיק החקירה עולה כדי הרמה הנדרשת של ראיות לכאורה ואם יש מקום להורות על חלופת מעצר או על מעצר באיזוק אלקטרוני, חלף המעצר עד לתום ההליכים.

7. אבחן להלן את שורת הראיות בעניינו.

א. צילום האירוע במצלמת האבטחה – אירוע הדריסה והמאבק הפיזי שהתפתח מיד לאחריו בין בוקל לבין מי שאחז באקדח, נתפס בחלקו בעדשת מצלמת אבטחה שהוצבה בבית פרטי בסמוך. הצילום הינו ראייה חותכת לעצם התרחשות האירוע, אך אינו מלמד על זהות המבצעים – היא השאלה בליבת הערר. בשום שלב במאבק לא נחשפים פניו של היורה ואין רואים את נהג הרכבל. ניתן להתרשם כי היורה הוא נמוך מבוקל, אך אין בפרט כללי זה, כשלעצמו, כדי להעיד על מעורבותם של העוררים.

ב. עדות ראייה של משה – משה, שנסע מאחורי בוקל והיה עד לאירוע, מסר הודעות במשטרה יום לאחר האירוע (30.8.2015) וביום לפני שהעוררים נעצרו (2.9.2015). בשתי הודעותיו, משה מסר כי הוא ראה את פניו של מי שתקף את בוקל, וכי הלה נראה נמוך וצעיר. תיאור זה הינו כללי למדי, אך תואם לחזותו של רון. משה לא ראה את מי שנהג בטויוטה שפגעה מאחור בבוקל שעה שנסע על אופנועו, ולכן אין בעדותו כדי לשמש כראיה למעורבותו של מאור.

ג. ההקלטות של בוקל ומקורביו – כפי שציין בית משפט קמא, בוקל ידע, או לכל הפחות חשד, כי המשטרה טמנה האזנה בחדרו בבית החולים. ניכר כי בוקל התאמץ שלא לחשוף פרטים אודות תוקפיו, להבדיל מהשתלשלות האירוע, אותה פירט באוזני מקורביו מספר פעמים ובדיוק רב. ניסיונה של המשיבה לדלות פרטים אודות זהותם של התוקפים משיחות אלו, מושתת על שני אדנים: פיענוח הקודים בהם השתמש בוקל, וליקוט של מאפייני זיהוי שונים של התוקפים כפי שעולה משיחות. הפרשנות של הקודים מתבססת בעיקר על האזנות סתר של שיחות שניהל אייל, אחיו של בוקל, עם חברו "רבינו" ועם מקורבים אחרים, בהן עדכן אותם לגבי התקיפה ומעצרו של העוררים. אייל דיבר עם רבינו מספר פעמים אחרי שבוקל גולל בפניו את השתלשלות האירוע, וככל הנראה חשף בפניו את זהותם של התוקפים. בשיחותיו עם רבינו, השתמש אייל בחלק מאותם קודים ואותם מאפייני זיהוי שהשתמש בוקל, והוסיף זיהוי שמי של העוררים. לדוגמה, בוקל סיפר כי הותקף על ידי "ילד" ש"אין לו שורשים... בן אדם בלי דגל" (דיסק 1, קובץ 1, 11:16:00). אייל חזר על ביטויים אלו בשיחותיו עם רבינו, הסביר את הכוונה מאחורי הביטויים, והזכיר את שמו של רון כמי שתקף את בוקל (שיחה מיום 3.9.2015, ע' 3, ש' 10). כמו כן בוקל ציין כי הותקף השני הוא גבוה ו"גר ליד אחותי" (דיסק 1, קובץ 1, 11:52:00). שני מאפיינים אלו תואמים את מאור, כמי שגר בכפר יונה, שם מתגוררת אחותו של בוקל. בשיחותיו עם רבינו, אייל השתמש בביטויים דומים והזכיר את שמו של מאור. בשיחותיו עם רבינו, אייל אישר מספר פעמים כי שני התוקפים עצורים. ולא רק זאת, אלא שבחקירתו במשטרה, רבינו אישר כי ביטויים אלו מתייחסים לרון ולמאור, וכי אייל סיפר לו שהשניים הם אלו שניסו לרצוח את בוקל. בנקודה זו אציין כי כינויו של רון בפי הכל הוא "עכבר", כפי שאישר רון עצמו, ובכינוי זה משתמשים הדוברים מעת לעת.

בדיון בפנינו, נטען כי אין להתייחס לראיות אלו, מאחר שאין קבילות בהיותן עדויות שמיעה. אלא שהלכה פסוקה עמנו כי קבילותן של ראיות נקבעת בהליך העיקרי ולא בהליכי מעצר. כל עוד הראיה אינה בלתי-קבילה על פניה, ניתן לראותה כראיה לכאורית לצורך הליך המעצר עד תום ההליכים. זאת, מאחר שהראיות לכאורה בהליכי מעצר הינן גולמיות, בעוד שהראיות שתוצגנה בהליך העיקרי הינן ראיות סופיות, שעברו תהליך של סינון, עיבוד וגיבוש:

"יתכן, כמובן, מצב שבו ראיה תהיה בלתי קבילה בעת שהתקיים הדיון בשאלת מעצרו של הנאשם, אך קיימת אפשרות שתהפוך – מסיבות שונות – לקבילה במהלך ההליך העיקרי. במצב דברים זה, אין לומר כי הראיה הלכאורית לא תוכל להפוך לראיה רגילה, ולכן יכולה ראיה זו, במצבים מסוימים, לקיים את דרישת הסיכוי הסביר להרשעה (בש"פ 6346/12 עומר אטיאס נ' מדינת ישראל, פס' 13 והאסמכתאות שם (13.9.2012)).

(עוד ראו, לדוגמה, בש"פ 2871/94 פרץ נ' מדינת ישראל, פס' 5 (20.6.1994); בש"פ 1572/05 זוארץ נ' מדינת ישראל, פס' 7 (10.04.2005); בש"פ 4667/12 אזולאי נ' מדינת ישראל, פס' 7 (28.06.2012)).

המשיבה טענה ששמותיהם של העוררים עולים במפורש גם מפיהם של בוקל ומקורביו במהלך השיחות שהוקלטו בחדר האשפוז בבית החולים. אכן, בשיחות הועלו השמות "רון", "מאור" ו"מלול", אך בהתחשב בכך שאין מדובר בשמות ייחודיים, ובהתחשב בכך שבחלק משיחות יש קושי לשמוע את השם שנזכר, אם בכלל, ולעתים לא ניתן לזהות את הדובר ואת ההקשר – אני נכון שלא ליתן לשיחות אלה, כשלעצמן, משקל רב.

עם זאת, בשורה התחתונה אני סבור כי יש לייחס משקל של ממש למכלול השיחות שהוקלטו, ובמיוחד לשיחותיו של אייל עם

רבנו, שיש בהן כדי להקרין על תוכן של השיחות שהוקלטו בבית החולים, בחדר בו אושפז בוקל.

ד. שתיקתו של בוקל במהלך חקירתו - בוקל סירב לשתף פעולה עם המשטרה, בסמוך לאירוע טען כי אינו זוכר דבר, וכשנאמר לו כי העוררים נעצרו על סמך מידע שהוקלט בשיחות שניהל בבית החולים, אמר כי אין לו מה להוסיף. העוררים טענו כי שתיקתו של בוקל מלמדת כי הוא אינו מבקש להפליל אותם, בעוד שהמשיבה טענה כי "שתיקה כהודאה דמי" והיא מלמדת כי בוקל אינו חולק על כך שהעוררים הם התוקפים.

בוקל בחר שלא לשתף פעולה עם רשויות החוק מסיבותיו שלו, לצורך שלב זה של ההליך, אני נכון להניח כי אין להסיק משתיקתו של בוקל לכאן או לכאן.

ה. המניע - כפי שפורט לעיל, מדוחות המודיעין של המשטרה עולה כי קיים סכסוך דמים בין כנופיית זוארץ לבין כנופיית בוקל. העוררים שייכים לכנופיית זוארץ, ולכן לשיטת המשיבה, גם למאור וגם לרון יש מניע לפגוע בבוקל, לאור הסכסוך המסלים בין שתי הכנופיות. יתרה מכך, ביום 5.6.2015, כשלושה חודשים לפני האירוע, נרצח אחיו של מאור, אבי מלול, על רקע סכסוך הכנופיות, ומכאן המניע החזק של מאור לנקום בבוקל. אף מקורביו של בוקל רמזו למניע זה בשוחחם איתו על האירוע, ומביעים פליאה על כך שהתוקפים ברחו מהמקום ("איך הוא לא רץ אליך? אחד כזה... אחרי מה שקרה לו" (דיסק 1, קובץ 1, 12:17)).

עם זאת, הן בוקל ומקורביו והן המשיבה עצמה, העלו השערה כי התוקפים כלל לא התכוונו לפגוע בבוקל, אלא בגבי פלאח. כאמור, בית משפט קמא הגיע למסקנה כי מאחר שפלאח שייך לכנופייתו של בוקל, אין לשאלת זהות הקורבן המיועד נפקות ביחס למניע. אכן, ייתכן שהתוקפים לא זיהו מי יצא רכוב על אופנוע מביתו של פלאח, והתכוונו לפגוע בפלאח, שאף הוא, כמו בוקל, הסתגר בביתו כשבועיים לפני האירוע. לכך יש להוסיף כי ייתכן שמאור חשד בגבי פלאח כמי שאחראי לרצח של אחיו, באשר הלה נחקר במשטרה לגבי רצח זה. מנגד, גבי פלאח סיפר כי מעולם לא נהג באופנוע ואין לו רשיון על אופנוע.

בהינתן שלמאור מניע ספציפי ועוצמתי לפגוע דווקא בבוקל על רקע רצח אחיו חודשים ספורים לפני כן, הרי שלשאלת זהות הקורבן המיועד עשויה להיות חשיבות. שאלה זו תצטרך להתבהר במסגרת ההליך העיקרי, ודי בשלב זה במסקנה כי לשני העוררים היה מניע - בעוצמה כזו או אחרת - לפגוע בשני הקורבנות האפשריים, ומניע זה מהווה נדבך נוסף במארג הראייתי נגד שני העוררים.

[במאמר מוסגר נספר לקורא כי ביני לביני בוקל וגבי פלאח נפלו בסופו של דבר קרבן לנסיון התנקשות ונפצעו קשה בהתפוצצות מטען ברכבם בראשון לציון ביום 28.12.2015]

ו. הקשר בין מאור לרון ומחקר התקשורת - מאור ביקש את מספר הטלפון של רון מחברו ביום 15.6.2015, מספר ימים לאחר שאחיו נרצח. ממחקרי תקשורת בין השניים עולה כי הם החלו לדבר בתדירות הולכת וגוברת. בחודש שקדם לאירוע, השניים דיברו באופן כמעט יום-יומי, מספר פעמים ביום, למעט בסופי שבוע, עד ליום 28.8.2015, יומיים לפני האירוע, שאז חדלה התקשורת הטלפונית בין השניים. זו התחדשה רק ביום 1.9.2015, יומיים לאחר האירוע ויום לפני שרכשו את כרטיסי הטיסה לרומניה. אמנם

ה-29.8-28 היה סוף שבוע, ולכן "החור" בתקשורת הינו בן יומיים בלבד (31.8-30), אך בהתחשב בעיתוי (יום האירוע ולמחרת), יש ליתן לו משקל. גם העובדה שלטענת המשיבה העוררים לא תפעלו את הטלפונים שלהם ביום האירוע, בניגוד להרגלם, מצביעה על "הדממה תקשורתית" לפני מבצע ולאחריו.

ז. רכישת כרטיסי הטיסה לרומניה – בהודעתה למשטרה, סוכנת הנסיעות שמכרה לרון את כרטיסי הטיסה תיארה את מה שנראה לה כהתנהגות חריגה שלו. היא סיפרה כי רון ביקש כרטיסים מהיום למחר, לבוקרשט, כי לא התמקח ביחס למחיר, כי לא ביקש כרטיסי חזור, אלא נענה להצעתה לקבוע טיסה חזרה לאחר עשרה ימים. סוכנת הנסיעות לקחה מרון את פרטי הדרכון שלו ושל מאור, ורון שילם עבור שניהם. גרסה זו, הנתמכת בקבלות, סותרת את הגרסה שמאור מסר בחקירתו, לפיה הוא רכש את הכרטיס שלו בעצמו (חקירה מיום 3.9.2015, עמ' 2 ש' 23-40). מאור ניסה לתרץ את הטיסה לבוקרשט בכך שכבר מזה זמן חשב לצאת לחו"ל וכי גם בעבר הזמין כרטיסים ברגע האחרון. אולם, נסיבות הטיסה חשודות עוד יותר לאור העובדה שסבטלנה, בת זוגו של רון, טענה כי כלל לא ידעה כי רון תכנן לטוס לחו"ל. רחל טענה כי עודדה את מאור לטוס ולבלות, אך לצד זאת טענה כי כלל אינה מכירה את רון, מי שהיה אמור להיות חברו של מאור לנסיעה של עשרה ימים. השימוש בדרכון אמיתי והקניות בדיוטי-פרי, אין בהן כדי לאיין את הראיה, אלא, לכל היותר, לכרסם מעט בעוצמתה. מכל מקום, עיתוי הטיסה יחדיו, למטרה לא ברורה, במה שנחזה כצעד שנעשה בבהילות לאחר "הדממה תקשורתית" לפני ולאחר האירוע, מהווה נדבך נוסף במסכת הראייתית.

ח. כובע הגרב (המסכה) שנותר בזירה – מאור תירץ את המצאות הדנ"א שלו בכובע גרב שנמצא, על פי עדותו של מאיר, בזירה האירוע, בכך שהוא נוהג לפזר כובעים בכל מיני דרכים, ועל כן סביר מאוד שכובע שחבש הגיע למקום באופן אקראי. לטענתו הוא חובש כובעי גרב המכסים את פניו כשהוא יוצא לטיולי טרקטורון בחורף ונוהג לזרוק את הכובעים בדרכו הביתה. תירוץ זה נסתר במידת-מה על ידי הודעתה של רחל, שטענה כי מאור כמעט תמיד מחזיר את הכובעים הביתה בסיום הרכיבה על טרקטורון (חקירתה מיום 15.10.2015, ש' 190). כמו כן, חרף הצהרותיו כי יש הרבה כובעים בביתו, נמצא אך כובע גרב אחד (ר' מוצג י"ג 11)). עוד טען מאור שהוא מחלק ציוד לחבריו לרכיבה כולל כובעי גרב (ואילו רחל טענה כי אף פעם לא ראתה את רון יוצא לרכיבה עם מאור (שם, ש' 86)). מאור טען בנוסף כי רחל תורמת בגדים משומשים, כולל כובעים וכי מישהו גנב כובעים מהאופנוע שלו כאשר השאיל את האופנוע לרון (רון לא אישר את הדברים, ואין לו רישיון לאופנוע, מה שמכרסם באמינות הסיפור).

גם רון לא סיפק הסבר של ממש להימצאות כובע הגרב עם הדנ"א שלו בזירה, והסתפק בטענה כי חבש מאות כובעים כאלו בחייו.

לא נעלם מעיני כי כובע הגרב אותר זמן רב לאחר האירוע, וקיימת לכאורה בעיה ב"שרשרת המוצג". עם זאת, אם מקבלים את עדותו של מאיר שסיפר כי אסף את הפריטים לאחר נסיון ההתנקשות באחיינו והניח אותם במרפסת, הרי שמדובר בראיה עוצמתית, מה עוד שניתן לראות את הדוד בסרט האבטחה כשהוא מגיע לזירה לאחר האירוע. אף איני רואה קושי מיוחד שהדנ"א של שני העוררים נמצא בכובע גרב, הגם שמאור לא חבש כובע גרב בעת האירוע. נהפוך הוא, לטעמי יש בכך אך כדי לחזק את עוצמתה של הראיה, כמוצג הקושר את שני העוררים יחדיו.

ט. התנהגותם של העוררים במהלך חקירתם – בחקירתו הראשונה, ביום מעצרו, מאור מסר גרסה, וענה לשאלות החוקר.

אולם, הגרסה הייתה שקרית, למצער ביחס לפרטים מסוימים. לדוגמה, מאור מסר כי הוא קנה לעצמו כרטיס טיסה לרומניה והשתמש בכרטיס האשראי שלו, כאשר בפועל רון קנה את שני הכרטיסים. כמו כן טען מאור שאינו זוכר אם הגיעו אליו חברים בערב לפני האירוע, בעוד שידוע לנו כי הוא אירח כ-12 איש, כולל רון, כולם חברי כנופיית זוארץ. מאור מסר גרסת אליבי, וטען כי ביום האירוע הוא ורחל לא יצאו מהבית, וכי קם ממיטתו רק בשעה 11:00. רחל לעומת זאת, טענה כי יצאה מספר פעמים באותו יום, וכי העירה את מאור ב-12:45. בחקירתו הבאה, ביום 8.9.2015, מאור סירב לענות לשאלות החוקר, והסתפק בהפניה לגרסה שמסר בחקירה הקודמת ("עניתי בחקירה הראשונה", "עניתי פעם אחת וזה מספיק"). בחקירות הבאות מאור שמר על זכות השתיקה, עד לחקירתו ביום 14.10.2015, בה הוטחה בו ראיית הדנ"א. באותה חקירה, העלה מאור את האפשרות כי הוא נוהג להשליך כובעים במהלך הטיולים או מוסר אותם לאנשים אחרים. כמו כן, מאור טען כי בפסח לפני כשנה וחצי, מסר שקית עם בגדים וכובעים ליוסי, שהיה מקורב של בוקל שנהרג. אולם, התברר כי גם גרסה זו הינה שקרית, מאחר שיוסי ישב במאסר באותה תקופה. אציין גם כי מאור לא זכר אם יש חור לאף בכובעים שהוא חובש, חרף העובדה שלטענתו הוא חובש כובעים כאלו לעיתים קרובות ביותר (חקירה מיום 14.10.2015, שעה 17:47, ש' 35).

בעת מעצרו, רון נשא על גופו פציעות טריות, התואמות, לכאורה, את המאבק עם בוקל, כפי שתועד במצלמות האבטחה. בהתחלה, טען רון כי נפצע בתאונת אופנוע. אולם, סבטלנה טענה כי אין לרון אופנוע וכי היא לא יודעת על תאונה שעבר לאחרונה, או על כל אירוע אחר שיכול לגרום לו לפציעות (מוצג י"ד 3). רון שמר על זכות השתיקה לאורך ארבע חקירותיו הראשונות. בחקירות האחרונות, החל מחקירתו מיום 29.9.2015, לא סיפק רון תשובות לשאלות החוקרים, ואמר כי יתייחס לראיות שיוצגו לו. רון טען כי אינו מזהה את עצמו בתצלומי מצלמת האבטחה, וביחס לדנ"א, כאמור, טען כי הוא חובש וזורק כובעים כאלו באופן תדיר.

סיכומי של דבר, שני העוררים שתקו במרבית חקירותיהם, הכחישו כי קיים סכסוך בינם לבין בוקל, ומסרו גרסאות סרק מבלי לספק ראיות לאוששן, ככל שמסרו גרסאות כלל. כפי שנקבע לא אחת, לשתיקה בהליכי חקירה יש משקל ראייתי, ויש בכך כדי לחזק את עמדת התביעה לצורך שלב המעצר. לעיתים השתיקה יכולה לחזק גם את עילת המעצר של מסוכנות (בש"פ 1748/11 יחזקאל נ' מדינת ישראל פס' 6-7 (10.3.2011); בש"פ 6722/15 ניג'ם נ' מדינת ישראל, פס' 8 (26.10.2015) (להלן: עניין ניג'ם)).

8. מכלול הראיות העיקריות שפורטו לעיל, ואשר שזורות זו בזו, יוצר מארג ראייתי, שלטעמי עומד ברף של ראיות לכאורה כנדרש לצורך שלב זה של מעצר עד לתום ההליכים.

איני רואה צורך להרחיב בדבר עילות המעצר, באשר המסוכנות לציבור וליחיד בעקבות "חיסולי החשבונות" בין כנופיות וארגונים שונים לבין עצמם, הם מן המפורסמות שאינם צריכים ראייה. לכך יש להוסיף את החשש להימלטות מן הדין, חשש שהוא אינהרנטי מקום בו הנאשם צפוי לעונש כבד, אך במקרה דנן, נובע גם מכוונתם של העוררים לעזוב את הארץ עובר למעצרים.

9. לאחר שמצאנו כי קיימת ראיות לכאורה, וכי קיימות עילות מעצר עוצמתיות, עלינו לפנות לבחינת חלופות המעצר שהוצעו. קיימת מקבילית כוחות בין עוצמת הראיות ועילת המעצר לנכונותו של בית המשפט לשחרר נאשם לחלופת מעצר. ככל שהראיות לכאורה חזקות יותר, וככל שעילת המעצר עוצמתית יותר, כך תידרש חלופה הדוקה יותר (ראו: עניין ניג'ם, פס' 10; בש"פ 3484/14 מדינת ישראל נ' חיימוב, פס' 30 (22.5.2014)). במקרה דנן, וגם אם אתעלם מההמלצה ומההתרשמות השלילית של שירות המבחן

הן לגבי רון והן לגבי מאור, איני סבור כי יש בחלופות המוצעות כדי להקלות עוקצה של מסוכנות, ואת החשש כי יגרע מבטחונו של הציבור אם ישוחררו השניים לחלופת מעצר או למעצר באיזוק אלקטרוני.

אשר על כן, העררים נדחים.

ניתנה היום, כ"א באדר א' התשע"ו (1.3.2016).

ש ו פ ט